

ΕΡΕΥΝΑ INEMY ΤΗΣ ΕΣΕΕ

«Από την πρώτη Κυριακή που άνοιξαν τα «μαγαζιά» έως σήμερα..»

Την Κυριακή 3 Νοεμβρίου 2013, για πρώτη φορά, εκτός της καθιερωμένης Κυριακής των Χριστουγέννων, τα καταστήματα παρέμειναν ανοιχτά κατά τη διάρκεια του επίσης πρώτου σε εφαρμογή εκπρωτικού δεκαημέρου του Νοεμβρίου του ίδιου έτους. Βάσει του νέου τότε εφαρμοστέου Νόμου, σε σύνολο επτά Κυριακών μέσα στο έτος λειτουργούν τα καταστήματα, εκ των οποίων οι 4 Κυριακές τοποθετούνται κατά τη διάρκεια των εκπρωτικών περιόδων και δεκαημέρων και οι υπόλοιπες 3 από τις συνολικά 7 του μέτρου, τοποθετούνται κατά τη διάρκεια των εορτών (Χριστούγεννα και Πάσχα).

Από την εφαρμογή του μέτρου και μετά, η πορεία των καταστημάτων όσον αφορά τη λειτουργία των Κυριακών συγκαταλέγεται στο χρονοδιάγραμμα των τακτικών ερευνών του Ινστιτούτου, είτε κατά τη διάρκεια των εκπρωτικών περιόδων ή των εορτών.

Παρακάτω αναλύονται χωριστά οι Κυριακές στο διάστημα των παραδοσιακών εκπτώσεων και των ενδιάμεσων εκπρωτικών δεκαημέρων με βάση τα αποτελέσματα δειγματοληπτικών ερευνών που έχει πραγματοποιήσει το INEMY, με απώτερο σκοπό τη συνολική αποτίμηση του μέτρου έως σήμερα.

ΕΚΠΤΩΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ

Σε σύνολο επτά Κυριακών μέσα στο έτος που λειτουργούν τα καταστήματα, οι 4 Κυριακές τοποθετούνται κατά τη διάρκεια των εκπρωτικών περιόδων και δεκαημέρων. Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια των θερινών και των χειμερινών εκπτώσεων, τα καταστήματα παραμένουν ανοιχτά μια Κυριακή μέσα στις δυο αυτές περιόδους. Βασική διαπίστωση αποτελεί το ότι το άνοιγμα της Κυριακής φαίνεται να επηρεάζει αρνητικά, είτε και καθόλου, με συντριπτικά ποσοστά, το συνολικό τζίρο των καταστημάτων μέσα στις εκπτώσεις (πίνακας 1). Εύρημα το οποίο επαναλαμβάνεται σε διάστημα παραπάνω των δυο ετών, όπου υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα δειγματοληπτικών ερευνών σε πανελλαδικό δείγμα επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου που διεξάγει το Ινστιτούτο.

Δεδομένου ότι μία επιπλέον μέρα λειτουργίας κάποιου καταστήματος δεν μπορεί να μειώσει τον συνολικό τζίρο, το πιθανότερο είναι ότι οι επιχειρηματίες

απαντούν σκεπτόμενοι ότι δεν έχουν τον προσδοκώμενο τζίρο τη συγκεκριμένη μέρα, οπότε κρίνουν το μέτρο αρνητικά. Υπάρχει βέβαια και η περίπτωση ότι ενδεχομένως η λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές οδηγεί περισσότερο τους καταναλωτές σε μεγάλα εμπορικά καταστήματα από ότι τις καθημερινές, οπότε το άνοιγμα να έχει όντως αρνητική επίδοση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΝΟΙΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΤΖΙΡΟ ΤΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΕΚΠΤΩΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΔΩΝ				
	ΘΕΡΙΝΕΣ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ		ΧΕΙΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ	
	ΣΕΠ 2016	ΣΕΠ 2015	ΦΕΒ 2015	ΦΕΒ 2016
Θετικά	20%	5%	8%	13%
Αρνητικά	-	68%	92%	-
Δεν επηρέασε	80%	27%	-	87%

Ενδιαφέρον στοιχείο, που επιβεβαιώνεται σε κάθε εκπτωτική περίοδο, κατά τη συστηματική παρακολούθηση της λειτουργίας των καταστημάτων την Κυριακή, αποτελεί ότι ο εκάστοτε επιχειρηματίας καλύπτει σε υψηλό ποσοστό μόνος του, την ανάγκη προσωπικού εκείνη την ορισμένη ημέρα. Δηλαδή, με τη δική του προσωπική συνδρομή πασχίζει να καλύψει τη συγκεκριμένη ανάγκη, ενώ η επόμενη επιλογή του είναι να επεκτείνει το ωράριο των ήδη υπαρχόντων υπαλλήλων (Πίνακας 2).

Από τα αποτελέσματα των περιοδικών ερευνών του INEMY αποτυπώνεται ότι η λειτουργία των Κυριακών δεν φαίνεται να συμβάλλει στην ενίσχυση της απασχόλησης, στη δημιουργία δηλαδή θέσεων εργασίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΚΑΛΥΨΗ ΑΝΑΓΚΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΕΚΠΤΩΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΔΩΝ				
	ΘΕΡΙΝΕΣ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ		ΧΕΙΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ	
	ΣΕΠ 2016	ΣΕΠ 2015	ΦΕΒ 2015	ΦΕΒ 2016
Επέκταση ωραρίου των ήδη υπαρχόντων υπαλλήλων	36%	14%	35%	19%
Πρόσληψη επιπλέον υπαλλήλου	-	-	4%	3%
Ο επιχειρηματίας έχει επωμιστεί προσωπικά	64%	82%	62%	78%

την κάλυψη της συγκεκριμένης ανάγκης

ΕΝΔΙΑΜΕΣΑ ΕΚΠΤΩΤΙΚΑ ΔΕΚΑΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ

Κατά τη διάρκεια των εκπτώτικων δεκαημέρων στην έρευνα του INEMY διερευνάται και η κίνηση της αγοράς την Κυριακή του εκάστοτε εκπτώτικού δεκαημέρου.

Όμοια με τις παραδοσιακές εκπτώτικές περιόδους, έτσι και στα εκπτώτικά δεκαήμερα, σημαντική διαπίστωση η οποία φαίνεται να επαναλαμβάνεται ως εύρημα σε κάθε ενδιάμεση εκπτώτική περίοδο είναι ότι σταθερά υψηλό παραμένει το ποσοστό των επιχειρηματιών που δηλώνουν ότι το άνοιγμα μίας ακόμα Κυριακής δεν επηρεάζει τον τζίρο της αντίστοιχης εκπτώτικής περιόδου. Με άλλα λόγια ο τζίρος της Κυριακής φαίνεται ότι «απορροφά» εκείνο των προηγούμενων και επόμενων ημερών (πίνακας 3).

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΝΟΙΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΤΖΙΡΟ ΤΗΣ ΕΚΠΤΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ				
	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ		ΜΑΙΟΣ	
	2014	2015	2015	2016
Θετικά	25%	31%	15%	18%
Αρνητικά	-	-	59%	-
Δεν επηρέασε	73%	69%	26%	76%

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ

- Σύμφωνα και με την ποσοτική αποτίμηση του μέτρου σε επίπεδο τζίρου, στις περισσότερες περιπτώσεις όχι μόνο δεν βοηθά τον εμπορικό κόσμο, αλλά επιδεινώνει την υπάρχουσα βεβαρημένη κατάσταση σε περίοδο εκτεταμένης ύφεσης.

- Δεν συνεισφέρει στη δημιουργία θέσεων εργασίας αλλά αντίθετα επιβαρύνει προσωπικά και επαγγελματικά τον έλληνα επιχειρηματία.
- Η λειτουργία των καταστημάτων φαίνεται να έχει ουσιαστικό νόημα μόνο όταν είναι έκτακτη (Χριστούγεννα, Πάσχα), καθώς δεν ενισχύεται ο ανταγωνισμός αλλά εντείνεται η πίεση στους μικρομεσαίους εμπόρους. Ακόμα και οι δυο Κυριακές μέσα στην περίοδο των Χριστουγέννων, που είναι ανοιχτά τα καταστήματα φαίνεται ότι δεν δίνουν θετικό πρόσημο στην αγορά.
- Δεν επεκτείνει το ωράριο των καταστημάτων, καθώς είναι ήδη απελευθερωμένο από το 2005. Τα καταστήματα μπορούν να λειτουργούν από τις 5.00 το πρωί έως τις 21.00 το βράδυ από Δευτέρα έως Σάββατο. Παράλληλα, όπου κρίνεται απαραίτητο (νησιά και τουριστικές περιοχές), τα καταστήματα μπορούν να ανοίξουν την Κυριακή με απόφαση του Περιφερειάρχη, πρακτική που ήδη ακολουθείται.
- Πρόκειται για μια νέα καταναλωτική συνήθεια που σε μια εποχή με χαμηλή αγοραστική κίνηση και ακόμη πιο χαμηλό διαθέσιμο εισόδημα δεν έχει θετική αντιπροσφορά.